

Malax kommuns välfärdsplan 2022–25

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Den rättsliga grunden för hälso- och välfärdsfrämjande arbete.....	3
Främjande av hälsa och välfärd i Malax kommun i fortsättningen.....	4
Österbottens välfärdsområde	4
Tyngdpunkterna för välfärd som gemensamt arbete	5
Val av tyngdpunktsområden för kommande arbete för främjande av hälsa och välfärd	5
Åtgärdstabell	6

Inledning

Ansvaret för ordnande och produktion av social- och hälsovårdstjänster övergick till Österbottens välfärdsområde 1.1.2022. I fortsättningen ansvarar kommunen och välfärdsområdet tillsammans för välfärdsarbetet. Kommunerna fortsätter att producera sådana välfärds- och hälsovårdstjänster som inte övergår till välfärdsområdena i samband med reformen. Detta gäller arbete som är förebyggande och upprätthåller funktionsförmåga. Kommunen och välfärdsområdet ska samarbeta och stödja varandra med sin sakkunskap för att främja hälsa och välfärd. Även samarbete med tredje sektorn är viktigt i det förebyggande arbetet.

För att minska ojämlikheten behövs fungerande och samordnade tjänster, tjänster med låg tröskel och riktade tjänster. Förändringen kommer att innebära nya samarbetssätt och -former samt utredning av kontaktytor. I samarbete med välfärdsområdet identifieras även framöver vilka utmaningar som vissa målgrupper har utgående från tillgänglig information och erfarenhet. Till följd av det arbete som kontinuerligt görs inom välfärdsområdet och när reformen träder i kraft 1.1.2023 är det skäl att se över välfärdsplanen och uppdatera den vid behov årligen.

Främjandet av välfärd, hälsa och säkerhet är starkt kopplat till hållbar utveckling och således till FN:s program Agenda 2030. Socialt hållbar utveckling innebär bland annat att förutsättningarna för välfärd övergår från en generation till en annan. Syftet med FN:s program Agenda 2030 är att minska ojämlikheten i fråga om välfärd, hälsa och delaktighet.

Styrgruppen för främjande av hälsa och välfärd

Kommundirektör Jenny Malmsten, ordförande
Förvaltningsdirektör Markus Norrback
Bildningsdirektör Agneta Martin
Teknisk direktör John Södergran
Personalchef Ann-Christine Holtti
Ekonomichef Cecilia Raunio
Fritidssekreterare Anders Hendricksson
HR-koordinator Sofia Lillgäls
Förvaltningssekreterare – dataskyddsombud Magdalena Berg

Den rättsliga grunden för hälso- och välfärdsfrämjande arbete

Det är kommunens intresse och skyldighet att sköta om invånarnas välfärd. I kommunallagen (2015/410) fastställs att främjande av kommuninvånarnas välfärd och hälsa är en av kommunernas centralaste basuppgifter. I kommunstrategin ska hänsyn tas till främjandet av kommuninvånarnas välfärd.

Enligt Lag om ordnande av social- och hälsovård (612/2021 6 §) ska kommunerna för att främja välfärd och hälsa:

- i sin strategiska planering sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen
- uppskatta i förväg och beakta de uppskattade konsekvenserna av sina beslut för människors hälsa och välfärd enligt befolkningsgrupp

- utse ett organ som ska ansvara för främjandet av hälsa och välfärd
- följa kommuninvånarnas levnadsförhållanden, hälsa och välfärd och de faktorer som påverkar dessa i varje område och inom varje befolkningsgrupp
- lämna en rapport till kommunfullmäktige varje år
- en gång per fullmäktigeperiod utarbeta en välfärdsberättelse och välfärdsplan för fullmäktige
- lämna välfärdsberättelsen och välfärdsplanen till välfärdsområdet och offentliggöra den i det allmänna datanätet
- samarbeta över sektorsgränserna
- samarbeta med andra offentliga aktörer, privata företag och allmännyttiga samfund
- samarbeta med välfärdsområdet och bistå det med sin sakkunskap
- främja goda verksamhetsförutsättningar och påverkningsmöjligheter för de organisationer som utför hälso- och välfärdsfrämjande arbete
- årligen delta i de förhandlingar som välfärdsområdet ordnar (7 §).

Välfärdsområdet stöder kommunerna i främjandet av hälsa och välfärd. Enligt lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021 7 §) ska välfärdsområdet främja invånarnas hälsa och välfärd och sätta upp mål för främjandet av hälsa och välfärd och fastställa åtgärder som stöder målen.

Främjande av hälsa och välfärd i Malax kommun i fortsättningen

Styrgruppen för främjande av hälsa och välfärd ansvarar för utredning och uppföljning av välfärdsläget samt för koordinering av arbetet med välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Gruppen ansvarar även för sektorövergripande främjande av motion.

All verksamhet inom kommunen bidrar till resultatet av det välfärdsfrämjande arbetet. Data för uppföljning hämtas främst ur tjänsten MayorsIndicators och från THL:s TEAviisari. Se välfärdsberättelsen 2017–21 för närmare information.

Österbottens välfärdsområde

Välfärdsområdet väljer tyngdpunkterna för sin regionala välfärdsplan och söker lösningar på dem i samarbete med kommunerna och tredje sektorn för att främja invånarnas välfärd.

Österbottens välfärdsområde tar fasta på indikatorer och tyngdpunktsområden som är relevanta för social-, primärhälso- och specialistsjukvården och utgående från de HTYE-koefficienter som gäller för välfärdsområden. Kommunens fokus är på förebyggande åtgärder och att inom sitt verksamhetsområde främja hälsa och välfärd. Kommunens och välfärdsområdets åtgärder stöder varandra i det gemensamma målet att stärka invånarnas hälsa och välfärd.

Tyngdpunkterna för välfärd som gemensamt arbete

Följande centrala teman lyfts i välfärdsplanen utgående från bedömningen av välfärdsberättelsen. Tanken är att vart och ett av dessa tyngdpunktsområden ska tydligt bidra till att stärka kommunens välfärdsfrämjande arbete och lägga grunden för fortsatta åtgärder.

1. Kommunens välfärdsfrämjande arbete tydliggörs och data sammanställs och följs upp.
2. Alla har rätt och möjlighet till meningsfull fritid och delaktighet.
3. Miljö som stöder välfärd.

Val av tyngdpunktsområden för kommande arbete för främjande av hälsa och välfärd

Frågor gällande hälso- och välfärdsfrämjande arbete behandlas i strategiarbete, i budgeten, välfärdsplanen samt i olika åtgärdsprogram och -planer. Tyngdpunkterna har valts på basen av information som framkommit i TEAvisari och i välfärdsberättelsen 2017–21 och i samklang med strategiska linjedragningar kommunen gjort i övriga strategier och planer, såsom i kommunstrategin, strategin för hållbar utveckling och verksamhetsplan för Barnvänlig kommun. Alla planer och strategier länkas samman för att stöda de övergripande gemensamma målen – och som grund för de strategiska besluten ligger information och data om kommuninvånarnas hälsa och välfärd.

Fokus för välfärdsplanen är att stärka områden där kommunen påvisar svagare resultat än genomsnittet och som kommunen ansvarar för efter välfärdsreformen.

Kommunen kommer att ansvara för förebyggande arbete och arbete som upprätthåller funktionsförmåga medan åtgärdande arbete och sjukvårdsarbete hör till välfärdsområdets uppgifter.

Det första temat handlar om att få grunden i skick – att få data sammanställt och lättillgängligt och att data används vid beslutsfattandet för att göra medvetna beslut baserade på fakta. Därtill inbegriper det första temat även att utveckla och strukturera det sektorövergripande arbetet bättre för att kunna skapa mer välfärd för invånarna.

Det andra temat gäller fritidssysselsättning och delaktighet. Detta inkluderar att alla, oavsett ålder, ekonomisk situation, funktionsförmåga eller språkkunskaper ska ha rätt till meningsfull fritid och möjlighet att delta och påverka. Detta stärker även integrationsprocessen i bred bemärkelse, såväl integration av nyinflyttade – oavsett om invånarna kommer från andra länder eller en annan finländsk kommun som att minska antalet invånare som av olika orsaker riskerar marginaliseras. Möjligheterna att delta och påverka ska även stärkas. Detta är teman som är centralt i kommunens verksamhetsplan för barnvänlig kommun, men även i kommunstrategin där invånares välfärd lyfts som ett tydligt mål och detta tema i välfärdsplanen omfattar alla åldersgrupper. Här är samarbete med föreningar och integration genom rörelse, kultur och fritidsintressen centralt.

Det tredje temat handlar om miljö som stöder välfärd och har en direkt koppling till såväl kommunstrategin som kommunens strategiska arbete med hållbar utveckling, där planläggningsfrågor, främjande av motion genom stärkt cykelvägsnät m.m. lyfts upp.

Kommunens välfärdsplan förväntas även stöda det välfärdsfrämjande arbetet inom välfärdsområdet och samverkan mellan kommun och välfärdsområde. En fortsatt sammanjämkning av programmen kommer att ske framöver.

Åtgärdstabell

Gemensamt tyngdpunktsområde	Mål	Åtgärder	Multiprofessionellt ansvar
1. Kommunens välfärdsfrämjande arbete tydliggörs och data sammanställs och följs upp.	Strategiska beslutsfattandet utgår ifrån data där olika befolkningsgruppers behov tydliggörs och hälsa och välfärd beaktas.	Data finns sammanställt lättillgängligt på intranät.	Styrgruppen för välfärdsfrämjande arbetet.
	Välfärdsfrämjande arbetet är tydligt och klart.	Välfärdsplan lyfts på förmansträffar och kopplingen till olika verksamheter, enkäter och finansiering är tydlig.	Personalchefen i samarbete med styrgruppen för välfärdsfrämjande arbete, rektorer och andra enhets- och avdelningschefer.
	Uppföljningen av datan systematiseras.	Datan följs upp årligen i anslutning till uppföljning av välfärdsberättelsen. Verktyg så som Mayors Indicator används. Enkät svar, t.ex. för THL:s enkäter samordnas.	Styrgruppen för välfärdsfrämjande arbete.
2. Alla har rätt och möjlighet till meningsfull fritid och delaktighet.	Fritidsaktiviteter främjar generationsöverskridande aktiviteter.	Evenemang och verksamhet som ordnas tar i beaktande att olika åldersgrupper ska kunna samverka.	Fritids- och kultursektorn i samarbete med styrgruppen för välfärdsfrämjande arbetet.
	Alla barn ska ha rätt till meningsfull fritid (även barn från mindre bemedlade familjer och barn med handikapp). Genom meningsfull fritid eftersträvas även att minska fetma bland barn och unga.	Finlandsmodellen utvärderas och enkätundersökning görs bland barn och unga för att kartlägga dagsläget och fånga upp och möta behoven.	Fritids- och kultursektorn i samarbete med styrgruppen för välfärdsfrämjande arbetet.
	Ung som gammal har tillgång till kultur och idrott.	I samarbete med välfärdsområdet möjliggörs t.ex. konst och rörelseaktiviteter för äldre, inklusive för	Fritids- och kultursektorn i samarbete med välfärdsområdet.

		personer som bor på äldreboende.	
	Möjligheterna till delaktighet stärks.	Möjlighet att påverka ges även på andra sätt än genom den representativa demokratin, t.ex. genom olika riktade höranden i specifika frågor och enkäter.	Alla sektorer, koordineringsgruppen för barnvänlig kommun, styrgruppen för välfärdsfrämjande arbete, ledningsgruppen.
3. Miljö som stöder välfärd	Säkerhetsarbete i vardagen och förebyggande av mobbning hör tätt ihop med främjande av hälsa och välfärd.	I Malax främjar vi säkerhetsfrågor i vardagen och förebyggande av mobbning genom åtgärder som ingår i olika planer samt med hjälp av olika arbetsgrupper och praktiska genomföranden.	Sektorerna, bildningsväsendet.
	Introducering av tillgänglighetsfrågor i vardagen överallt inom organisationen.	Säkerställande av tillgängligheten i nya bostadsområden, byggnader och naturobjekt så att alla kommuninvånare kan njuta av dem; liksom att garantera tillgängligheten i verksamhet som ordnas.	Kommunens ledningsgrupp och sektorerna i nära samarbete med rådet för personer med funktionsnedsättning, äldrerådet och Ungdomsfullmäktige.
	Ökning av aktivitet i vardagen för att främja välmående och minska övervikt.	Förutsättningarna för gång- och cykeltrafik förbättras.	Tekniska sektorn + ledningsgruppen.
	Idrottscentret Pixne utvecklas.	Revideringen av detaljplan färdigställs.	Tekniska sektorn + kommunstyrelsen.